

СОВЕТ ЭВЛЕЛИНИН АЖЫЛЧЫ ЧОННАРЫ! Бүгү күштерин СЭКП-нин

БҮГҮ ЧУРТАРНЫН ПРОЛЕТАРИЯДЕРИ, КАТТЫЖЫНАР!

ШЫН

СЭКП-нин Тыва обкомунун болгаш Кызыл хооркомунун,
Тыва АССР-нин Дээди Советинин органы

1925 чылда
үлдүзүлгөсү
1962 ч.
ОКТАБЬР
18
ЧЕТВЕРГ
№ 247 (5344).
Өрттө 2 көп.

XXII съездизинин төөгүлүг шийтирлерин, коммунистиг ниитилелди тургузарының улуг программанын күүседиринче!

(СЭКП Төп Комитетинин Кыргырыгларындан).

Шийтирлиг кварталды чедишкенин доозар дээш

Төөгүлүг чеди чыл планының
дөрткү чылынын соңу шийтирлиг
кварталы эгелзэн, бистиң индуст-
риялыг бүтүрүлгөсү башка-башка
улам бүтүрүлгөсү бар чоруту.
Улетпүрүн, транспорттун болгаш
туутуун ажил-ишчилери коммуни-
сттерин материал-техникти бааза-
туутуу дээш демиселге чаз-ча
тийделгелери чеди ап туралар.
Коммунизм тургузушкунунун үе-
зинде массанын чогаалыч ишчи-
лери база өзү турар, өң көскү хе-
режи болза, Улуг Октябрының 45
чыл өнгө алда болдуган соци-
алист чарыштын чер болганда онза
күштедип турар болур.

Тыянып улетпүрүн ажил-иш-
чилери база бүгү совет чон-биле кы-
лачкан мунушун күш-ажылчы ээл-
чөөдө турупкан, күш-ажылчы бу-
дүрүлгүлөр белир, техниканы
ажылаары экилер, бүтүрүлгө-
лөрин бир дески эки ажилдарын
доктаамал хандырар деп бейтиң
хүлдүлгөлөр ап туралар.

Республиканын улетпүр бүтүрү-
лгөринин хей-хөй коллективтери
бо чылдын эркен айларында азын
эки көргүзүлгөсүн чеди ап келген-
дер. Тос айларда нити продукция
бүтүрүлгөсү планын 105,6 хуу кү-
сеттиген, пландан азын 679,4
мүн бүтүрүлгөсү продукцияны бүтүрү-
п турган. Эркен чылдын тос ай-
ларында деңизде республиканын
улетпүр бүтүрүлгөсү нити про-
дукция бүтүрүлгөсү 15,1 хуу кө-
түргөн. Ол болза бистиң бүтүрүлгө-
лөринде дыка улуг курлавырал
бар дээрин көргүзүп турар.

Ынак-жак республиканын улет-
пүр бүтүрүлгөсү бар курлавыралын
ам-лаа ыракта чеди ажилдашты
турар дээрин айтыр чутула. Тос
айларын планын нити-биле кү-
сеттиген-лаа болза, жокулап турар
бүтүрүлгөсү ам-лаа бар.

«Тыва даг-дуг» тууг эргеле-
нип дузалап бүтүрүлгөсү комби-
налы, Туранын болгаш Шурмактын
райүлгөсү комбинаттары, Улуг-Хем
ыш улетпүр ажил-агым, автосе-
лге завод болгаш өскө-лаа чам-
лык бүтүрүлгөсү үшкү кварталдын
планын үскөн, Ол жокулап турар
бүтүрүлгөсү нити-биле 198 мүн
рубльдин продукцияны чеди бер-
бөтөн.

Завон каш бүтүрүлгөсү сентяб-
рында кончук кошкан ажилдан. Чы-
гыс ай атуугуна республиканын
улус ажил-агым 27 мүн рубльдин
продукцияны чеди алган. Продук-
циянын азын каш кол хевирле-
нип ассортмент планы күсүтти-
ген. Сентябрь айда хөмүр даш
казып тыгарын 88 хуу, туубу бу-
дүрүлгөсү 59 хуу, дилген ыш мате-
риалын бүтүрүлгөсү 89 хуу күсүт-
кен.

Күш-ажылдын бүтүрүлгөсү беди-
леринин планын хей-хөй бүтүрү-
лгөсү коллективтери күсүтпейн турары
үдүрүлгөсүни болдуруп келген.
Ылангыя чүт улетпүрүн минис-
терствонун бүтүрүлгөсүнде

күш-ажылдын бүтүрүлгөсү беди-
леринин кичээлгөй кошкан салы-
нып турар. Министертонун ажил-
дашчылары, ылангыя министр эш
В. В. Кавыркин шак ылангы бай-
далдын тургустуу келген чылда-
гаанын дорой тодараткан, ону чы-
лачынын хемчегелерин ап чору-
лап ужурут.

Республиканын улетпүр бүтүрү-
лгөсү ажилында бир улуг чет-
пес чүз болза, бүтүрүлгөсү үдүрү-
п турар продукциянын шынары ам-лаа
кузу болуп турары. Ылангыя хей-
бөлгөш пиво заводтарында, кобаса
фабрикасында продукциянын шына-
ры кончук куду болуп турар. Бүтү-
рүлгөсү ажилында улетпүрүлгөсүни,
ооларда партия болгаш профсоюз
организмацияларынын бир кол согу-
газы үрей кылышканынага улет-
пүрүлгөсү демиселди чорутары,
ажылчыларын боттарынын бүтүр-
үлгөсү продукциянын белик шынары
дээш сатып салынып кижизигери
болур.

Улетпүр бүтүрүлгөсү ажилында
экономикти көргүзүлгөсү ажилында
шиитпирлиг болуу бот-оруга-ча-
рылгалыг ажилдарынын арганын
нептердери ойнар ужурут. Бот-
оруга-чарылгалыг ажилдарынын
аганын кайла-ла калба-биле ажил-
даш турар болду, ынак-жак ажил-
чыларын экилп, бүтүрүлгөсү
планынын күсүткөсү доктаамал
ажы күсүткөсү турар. Дарыяны
комбинаты, сүт заводу дээш ыш-
каш мунушкы бүтүрүлгөсү нити
болгаш бараанын продукцияны
бүтүрүлгөсү оналгалар кү-
сеттип, ажил-агымдын көргүзү-
лгөсү соксаал чок экилп турар. Ол
дээрде даямгыч мунушкы бот-оруга-
чарылгалыг ажилдарынын арга-
ларын нептердери азын-дыр.
Хевирлери кымын ажилдаш,
ажыл-агымдын улетпүрүлгөсү эки-
лери бүтүрүлгөсү бүтүрүлгөсү эконо-
микти көргүзүлгөсү белилеринин
виделерин ол дээрин улетпүрүлгөсү
биле чотуу.

Бүтүрүлгөсү ажилында улетпүрү-
лгөсү партия болгаш профсоюз актив-
тери, инженер-техникти ажилда-
шчылар боттарынын ажил-агымдын
экономиканын хандыр өөренип,
күш-ажылдын бүтүрүлгөсү беди-
леринин, продукциянын бот-уезин
чигеринин аргаларын он дилген
тыгар ужурут. Ол ышкан, соци-
алист чарышты, ылангыя комму-
нист күш-ажылдын ботгаларын
болгаш шалыччылар деп ат дээш
чарышты белик демиселге организа-
тап башкара, бүгү таланын дегими-
чин ол шимчешкенин кижизигери
чигеринде хандырар керек.

Алган хүдүлгөсүлери күсүткөсү
ини шийтирлиг чазы IV кварта-
лды күш-ажылчы белик көргүзүлгө-
сү доозар дээш республиканын
улетпүр бүтүрүлгөсү ажилында
ишчилери бүгү күжүн, аргаларын
болгаш курлавыралын долу ажил-
дап тургаш, дөрткү чылдын онал-
галарын чедишкенин күсүткөсү,
Төрөн чүртү өртүр ужурут.

Улуг-Хем ыш улетпүр ажил-агымдын эр-херекселер бүтүрүлгөсү чигини Зинаида Макарова
Соломатова тос чыл мунушкы
ана-ла кончу аштакчы болуп
ажылдап кирген. Тускай мерге-
жилди шийгээлп алырынга кызы-
макшай кыс стоктарын тургу-
зуу ажилчыларын соугурап
айтырып ап тургаш каш чыл
эркеде бот чазыныч арга-
лар. Ам ол шийгээлп дээр ажил-
чыларын бирээнигэ санатты-
рып турар.

Улуг Октябрының 45 чыл өнгө-
гө күш-ажылчы беликтин ужу-
ражыр дээш алган хүдүлгөсү
ол доктаамал ажыр күсүткөсү
турар.

Чурукта: З. М. Соломатова
дизайн кылыгында белектин тур.
Фот. С. Феоктистову.

ССРЭ-нин Камгалал министринин ДУЖААЛЫ

1962 чылдың октябрь 18 № 253 Москва хоорай.

Эштер солдаттар болгаш матростар, сержантылар
болгаш старшиналар! Эштер офицерлер, генералдар
болгаш адмиралдар!
1812 чылдың Ада-чурт дайынының — орус, укра-
ин, белорус болгаш бистиң чүрттүн өскө-лаа улустары-
ның ижеленип наполеончу армияга уду мадырлыг
демиселин өлүм чок өндүрүлүшкүнүн 150 чыл
ою бо чылын болуп турар. 1812 чылдын дайынынга
Россиянын улустарының хосталга ынакшылдыг
уган-бодалы, өскө чүрттүн куданычыларынга уду
оларның килени болгаш оларны көр хөңү чогу чы-
йынналча-биле илерзэн.

1812 чылдың Ада-чурт дайынының эң улуг ту-
чуушкунунарынга, ылангыя сарыггы Бородино тулчууш-
кунунга Наполеонун хей, тилеттирбес деп санатты-
рып турган армиянын шыгарангай полководчу Михаил
Илларионович Кутузовтун уду тургашы-биле эрес-дими
болгаш мадырлыг россиянык дайынчылар чылча шап-
кан.

Смоленск дээш, Бородино шөлүгө, Малояросла-
вце, Красный чогунага болгаш Березинге орус ар-
миянын тулчуушкунунары, калба-биле нептерзэн пар-
тизан дайыны болза наполеончу армиянын чылча
шаштыларынга, өскө чүрттүн куданычыларында Тө-
рзэн чүртү долу-биле хосталарыга чедирген болгаш
Европанын улустарын наполеончу дарданан адырып
алырынга таарымчалыг байдалды тургускан.
Совет чепсектиг күштер—бистиң чүрттүн улустары-

нын дайынчы алдарынын тилетип салганчылары. Хей-
самныг агрессияларга уду бистиң Төрзэн чүртүлүштүг
чеди алганы өндүрүлгөсү тилетилгелери болза империя-
листиг авантюраларын бүгү-ле сонугурапчыларынга
коргунчу сагындыгы болуп турар.
Россиянын улустарынын өндүрүлгөсү патриотчу ү-
ленинге—1812 чылдың Ада-чурт дайынында он тил-
ленинге алдар болдуруп ДУЖААРЫМ БОЛЗА:
Бистиң Төрзэн чүртүлүштүг наймысалы — Москва-
га, заилелден республикаларын наймысалдарын-
га, а ол ышкан Ленинград, Смоленск, Вязьма, Можайск,
Наро-Фоминск, Малоярославск, Калуга болгаш Борисов
хоорайларга бөгүн, 1962 чылдың октябрь 18-те артил-
лериянын чээрби даштаашкыныры-биле салюттар.

Бистиң Төрзэн чүртүлүштүг хосталга болгаш ха-
маарышпас чоруу дээш өлгөн мадырларга неэз-мөң-
генин алдары!
Коммунизмни тургузушкуну—өндүрүлгөсү, мадыр-
лыг совет улус дегерин!

ССРЭ-нин улустарынын тайбын күш-ажылчынын
камгалында сөрөмчилегит турар, тилетилгелери-
нин алдары-биле бүгүткен Совет Чепсектиг Күштер
дегерин!

Совет Эвилелинин Коммунист партиясынга болгаш
он Ленинки Төп Комитетинге алдар!

ССРЭ-нин Камгалал министри
Совет Эвилелинин Маршалы Р. МАЛИНОВСКИЙ.

Россия Федерациязының үлетпүрүнүн чедишкенин 1962 чылдың 9 айларында РСФСР-нин үлетпүрүнүн планын күүсеткенин түннелдеринин дугайында РСФСР-нин ТСЭ-нин дындады

СЭКП-нин XXII съездизинин төөгүлүг шийтирлерин
амсыдалга ботандырышкан. РСФСР-нин үлетпүрүнүн
ажылдашчылары, Улуг Октябрының 45 чыл өн-
гө төлөтүп ужуражыр болгаш чеди чылдын дөрткү
чылынын планын хуусаа бетинде күсүткөсү дээш со-
циалист чарышты калбаткан, чаз-ча чедишкени-
н чеди алган. Нити продукцияны бүтүрүлгөсү
планы үшкү кварталда-лаа баз ол ышкан 9 айлар-
да нити-биле ажил күсүткөсү. Бо чылдың 9
айларында үлетпүр бүтүрүлгөсү хемчээди эркен
чылынын ол-ла үеи-биле деңизде 8,6 хуу немей өс-
кен.

1962 чылдың 9 айларында үлетпүр продукцияны
чылда хевирлерин бүтүрүлгөсү дугайында
саныны РСФСР-нин Төп статистика эргеле-
лини дыйналында айтып турар. Шой шийгээлгөсү
— 18,4 миллион тонна, калыны — 31,7 миллион то-
нна болган, прокаты — 23,9 миллион тоннаны
үдүргөн, демир руданы — 33,8 миллион тоннаны,
нефтини — 112 миллион тоннаны бүтүргөн, газ —
28 миллиард кубометр, хөмүр даш — 219 миллион
тоннаны казып алган. 156 миллиард киловатт-шак
электроэнергияны ажилдап үдүргөн. Металл кестире
78,6 мүн станоктар конейерден үгөн. 544 миллион
рубльдин көдө ажил-агым машиналарын бүтүрүп
үдүргөн.

9 айларын тургузула 3,1 миллиард дөрбөдүн
метр хөмө-сазын пестерин, 270 миллион дөрбөдүн
метр дук пестерин, 450 миллион дөрбөдүн метр то-
раер А. Маринин, Е. Колмаков,
А. Шабалин олар кайтамчы кызы-
макшай ажилдашкан.

Эр-херекселер бүтүрүлгөсү кал-
бары, ылангыя оларын шынарын
ажыкче талазы-биле база азын
чедишкенин чеди алган бис.
Комбинатка бүтүрүп үдүргөн стол,
сандыларын, шкафын болгаш өс-
кө-лаа эр-херекселерин районну
чүрттүлгөсү, албан организация
челери күсүлгө-биле сатып ап ту-
рар. Бо талазы-биле бистиң кол че-
дишкенин болза, чазынага
кымылдарын ассортментинин ке-
дүрүлгөсү болур. Маваа улуг
ролю рационализаторлар ойнал.
Безик мергежилди чазыныч
И. Хомяков азын каш рационали-
затор сагаларын киргес бүтү-
рүлгөсү шийгээлгөсү. Мунуна ийи-
ш чылдарда ажилда чок чыкты-
лаан стоктарын тургузууга
чамдык эскертишкенин кирип
тургаш, ол ышты хонголар, оура-
кестирер, хонголар кылдыр эде-
дерен. Ол ышкан-ла бистиң байда-
лымыска дыка таарымчалыг сток
болган. Бистиң чазынага кымыл-
дарымын шынары экилгөсү ол
станоктар дыка улуу-биле хам-
каштыг болган дже хөмө чок.
Ол ышкан чазынычтар В. Боря-
нов, С. Елиин олар база рациона-
лизаторлар болуп, бистиң бүтүрү-
лгөсү техника чорудалгын
бөбөкчүлүгүндө чорудалгын
улау киришкенин келгенер.

В. Боровина, Е. Тилкина олар
азын каш чылдарда даярдыгы
чегини мастерын болуп ажилдап
туралар. Олар ышкан-ла боттары-
нын тускай мергежилдеринин боту-
лук мастеры. Даярдыгы чегини бу-
дүрүлгөсү продукцияны кезээле

гу пестерин. 195 миллион шак ишкертин, 1.312
мүн телевизорларын, 476 мүн содуучуларын үдү-
ргөн, 1,4 миллион тонна этти, 374 мүн тонна май-
саржаан, 418 мүн тонна үнүш үнү, 2 миллион лаа-
за консерваларын бүтүрүп үдүргөн.
РСФСР-нин улетпүрү планын нити-биле че-
дишкенин күсүткөсү-биле болгаш эркен чылдын
чотур үеи-биле деңизде продукцияны бүтүрүп үдү-
ргөсү хөмөдө-биле чергелетип, шой, кал, бус турби-
наларын, улуг электрия машиналарын, нефть аппарату-
рын, тракторларын бүтүрүлгөсү, тулук ыжын сөр-
тү болгаш продукцияны өскө-лаа чамдык хевирле-
линин талазы-биле 9 айларын планы күсүткөсү
болган.

9 айларда үлетпүр күш-ажылдын бүтүрүлгөсү
нын талазы-биле планы күсүткөсү. Республиканын
индустриянын буту азыралында чаз техниканы
нептердери, эргилгелер дегерин чартып болгаш
солтүрү талазы-биле ажилды чорутуп турган. Улетпүр-
ле күш-ажылдын бүтүрүлгөсү 5,7 хуу өскөн.

Республиканын улетпүр продукциянын бот-уезин
чигилер талазы-биле планын ажыр күсүткөн. 197
оруга эркен чылдын чотур үеи-биле деңизде 19,7
хуу көтүргөн. Ындыг болза-лаа азын бүтүрүлгөсү
болгаш чамдык улус ажил-агым чевүлгөсү күш-
ажылдын бүтүрүлгөсү өздүлгөсү, бот-уезин
чигилеринин болгаш мергежилдеринин талазы-биле
онаалгаларын күсүткөсү.

(СЭТА).

Бистиң чедишкенин, аргаларымыс болгаш курлавырымыс

Сарыг-Септин райүлгөсү ком-
бинатынын коллективти Улуг Ок-
тябрының 45 чыл өнгө болгаш
СЭКП-нин төөгүлүг XXII съездизинин
ажылдашчыларын хунуш бээр бир
чыл болганында азалар болдурган со-
циалист чарышты калбатпашкан,
бүтүрүлгөсү көргүзүлгөсү соксаал
чок экилп турар.

Бараанын болгаш нити про-
дукция бүтүрүп үдүргөн талазы-
биле планын сентябрында 105
хуу, а тос айларда 102,7 хуу
күсүткөн. Ылангыя туубу бу-
дүрүлгөсү чегини күш-ажылчы
улуг чедишкенин оналдыр дем-
дегээр өртүртүп. Ол шийгээлп
ажылчыларын коллективке бүгү-
ле чаз аргаларын бир-ле дуга-
рында септир алган, өскөсү
нептердери турар улус. Октяб-
ры мунуш күш-ажылчы ээлчөөн ба-
за туубу чегини коллективте эге-

лөөн. Ам ол ээлчөдө комбинаттын
бүгү коллективни тургупкан, байыр-
лап мунушун чарыжына шунту
пестер, бригадалар болгаш тус-тус
кижилер бейтиң хүдүлгөсүлери
алган. Туубу чегини ажилчыны-
ры тос айлар дүргүлүдө туубу
өртүрүлгөсү планын 108,6 хуу
күсүткөн, ам 853 мүн кезек туубу
өртүрүлгөсү бейтиң алганар.

Октябры байрамдынга чедир чыл
планын ол нех күсүткөсү болурун
аргалары бар. Продукциянын шына-
ры бейтиң, бот-уези планда көрүп
генинде ашайп турар. Шийгээлп
бүтүрүлгөсү ажилдарын
хандырп турар муракшы ажилчы-
ларын дугайында чуталаскан тур-
мен. Бейтиң сагыла-чурини,
онаашкан ажилын коммунист
бүгү-биле көрүп чалчыккан кижилер
туубу чегинде дыка хөй. Оларга
хамыктын мунушкы тракторист
А. Лягиле, эдилдир хондукчу
А. Сербкова, дегерчи Т. Камалова,
хемтечилер А. Помякин, В. Мама-
лова, Т. Шабалин, дөй-
дөвүрүк сөрүткүчү чолалы А. Ва-
кар, сүт сөрүткүчү чолалы
А. Елисеев олар хамаржыр. Мур-
нагыш чегини коллективни күш-
ажылчы чедишкенинде соруу кий-
рип, боттарынын ажил-иш-биле
телетип уагер-чакыс болуп турар
бистиң чоргаларыныччыларымыс ол-
дур. Туубу бүтүрүлгөсү бисте, ам-
лаа сезонуг болуп турар бидай-
гыр болгай. Ичанган районну ту-
дугарын туубу-биле кыжын база
четир хемчээлгө хандырар дээш
чегини коллектив чайгы, күсү се-
зон дүргүлүдө улуг күсүткөсү
кирилп ажилдап, ол кончук эки
түннелдерге чедирген. Ылангыя
туубу өртүрүлгөсү хончу мас-

тераер А. Маринин, Е. Колмаков,
А. Шабалин олар кайтамчы кызы-
макшай ажилдашкан.

Эр-херекселер бүтүрүлгөсү кал-
бары, ылангыя оларын шынарын
ажыкче талазы-биле база азын
чедишкенин чеди алган бис.
Комбинатка бүтүрүп үдүргөн стол,
сандыларын, шкафын болгаш өс-
кө-лаа эр-херекселерин районну
чүрттүлгөсү, албан организация
челери күсүлгө-биле сатып ап ту-
рар. Бо талазы-биле бистиң кол че-
дишкенин болза, чазынага
кымылдарын ассортментинин ке-
дүрүлгөсү болур. Маваа улуг
ролю рационализаторлар ойнал.
Безик мергежилди чазыныч
И. Хомяков азын каш рационали-
затор сагаларын киргес бүтү-
рүлгөсү шийгээлгөсү. Мунуна ийи-
ш чылдарда ажилда чок чыкты-
лаан стоктарын тургузууга
чамдык эскертишкенин кирип
тургаш, ол ышты хонголар, оура-
кестирер, хонголар кылдыр эде-
дерен. Ол ышкан-ла бистиң байда-
лымыска дыка таарымчалыг сток
болган. Бистиң чазынага кымыл-
дарымын шынары экилгөсү ол
станоктар дыка улуу-биле хам-
каштыг болган дже хөмө чок.
Ол ышкан чазынычтар В. Боря-
нов, С. Елиин олар база рациона-
лизаторлар болуп, бистиң бүтүрү-
лгөсү техника чорудалгын
бөбөкчүлүгүндө чорудалгын
улау киришкенин келгенер.

В. Боровина, Е. Тилкина олар
азын каш чылдарда даярдыгы
чегини мастерын болуп ажилдап
туралар. Олар ышкан-ла боттары-
нын тускай мергежилдеринин боту-
лук мастеры. Даярдыгы чегини бу-
дүрүлгөсү продукцияны кезээле

Көдөз ажил-агым ажилдары хүн демдеглели

Республиканын ажил-ишчилери ду-
жуга ажал алышкыны чедишкенин
эрттирп, күрүгөсү тараа салар
талазы-биле хүдүлгөсү хуусаа
бетинде күсүткөсү болза бисте
партияны XXII съездизинин
төөгүлүг шийтирлерин күсүткөсү
терзеге чедип турар. Бистиң
таракчыларымыс болгаш
механизаторларымыс күрүгөсү тараа
салар талазы-биле республиканын
адал хүдүлгөсү хуусаа бетинде
күсүткөсү-биле хонбоштыр СЭКП
Төп Комитетинге болгаш ССРЭ-нин
Министрлер Чогулгунга улуу-биле
үелеткен. Ол бейтиң үлөшкөсү
бистер чоргаларын болгаш өөрү-
үлгөсү, ынак-лаа ол бисти
улам эки ажилдашчы, келер чыл
дүдүлгөсү иделгит баазаны
тургузарыч кыйгырып турар.

Часка бүгү талазы болгаш ший-
гээлгөсү 1963 чылда бейтиң
жугуу алырынга магаддал болур.
Ону бистиң дыка хөй таракчылары-
мыс, механизаторларымыс, партия,
совет, ажил-агым, удуручтары
шын билип турар. Ындыг болза-лаа
келер чылдың дүдүлгөсү бейтиң
республикада кончук оожум чоруп
турар болгаш аңгы аңгыларын
паны устуруге чеди келген. Оң
чылдагы болза, чамдык районнар-
ын, колхозтарын, совхозтарын
болгаш деңизде айыл-биле эргеле-
лери удуручтары аңгы аңгы
рылганын, үренип уруушкуну
болгаш ону аргаларын база төдө-
лөс өскө төгөрүн ужу-дугузын
чедир үлөсөй турарыч.

Октябры 15-ке чедир мезээ бу-
лаар, алмрга, аңгы аңгыларын
планы республикада чүткө 32 хуу,
Кызыл эргеле-лиде — 30,7, Чал-
ынында — 34 хуу болуп турар. Ол
талазы-биле ылангыя Талым—23,7,
Эркен—25,2, Өвүр—11,3 хуу болуп,
эң-не жокулап чоруп келген. Ан-
гы аңгыларын дүдүлгөсү болуп
турарын дугайын беш хо-
нуштун өздүлгөсү чегини болуп
турары херекселер турар. Ол талазы-
биле беш хонукту өздөсү респу-
бликада ортума-биле 2,1 хуу, а Бай-
Талга, Өвүр районнар болгаш «На-
йыра», «Межегей», «Тес-Хем» сов-
хоздарда бо беш хонукта шуут чы-
гыс гектар-лаа аңгы аңгыларын
Ол ажил-агымдын удуручтары
ол ажилды чорутуп болур кире арга
ам-лаа бар. Дойдуга болгаш хон-
режия-лаа элекке «Ойоттың» хон-
ке кырап, аңгы аңгыларын, со-
ксаалыг канча-ла таарымшас.

Дүржүлгөсү, «Тилгелге»
болгаш «Суклак» совхозтар ышкан,
улуг ажил-агым аңгы аңгыларын
аңгы аңгы чотуу чотула ажилды
чорутуп келген-биле эркен бер-
тө. Ол ажил-агым бо ажилды
талазы-биле эң-не жокулап бо-
луп келген. Чамдык колхозтар аңгы
аңгыларын кончук оожум чорутуп
турар. Чижээ, Тес-Хем районну
«Чодура» колхозу келер чылдын
дүдүлгөсү 3600 гектар чегин бейте-
кээр тургаш, он чүткө 600, Кал-Хем
районуна «Совет Тыва» колхозу —
4400 гектардан чүткө — 880 гектар.

(СЭТА).

бейтиң шынары, үрей кымышкы-
нар мырнай чок. Даярдыгылар
Октябры мунуш социалист чар-
ыжында кирип тура алган хүдүл-
гөсү чедишкенин күсүткөсү ту-
рапар.

РСФСР-нің Садыг министрі Д. В. ПАВЛОВ-биле беседа

Дэнцэр — коммунист, з О

нуу болган СЭНП Танды рай-
нуу кезигүну хүлээлгэзін бэ-
бүдүрүлгечи кол ажылы-бил
баштырбышаан, механизатор
сөвдөтүн болган районнуу м-

агитатор. Бүдүрүлгөчү арга-ду-
галыг, техникага мергежилдиг,
низаторларның ажил-ижин б
амыдырал-чуртталгазын эки

дар эвес, септелгеге болгаш
алышкыныга харысалгалыг
гаш бедик бүдүрүкчүлүг, кам

Чурттуун мурнакчы комбайн
«СК-3» комбайны тарааы аң

дунун гэрээний эзүүлэгч мастер
берген, чаа чүүлч бот-иде
чуткуп чоруур дуржулгалыг
байнер совхозтун бүгү механи
ларынын тундугаа чадла

Чылын дөрткү чылынын 60
дүжүт ажаап алышыкынынын
дүүзүндө алган социалисттер к
гезин—1200 га тарааны ажаап

«Тинделге» күрүнө шыгжамы
15 мун ашыг тонна тарааны у
алган хүлээлгезин алдарлы
күүсеткенин рапорттап тур

чыңче болгаш күрүне шыгжам
че 116.400 ажыг пуд тарааны
ган.

Мээн бо

немере болган—
 өөрүп тур мен
 диген В. Малковскийнин патр
 састеринге Чолов деген...

Танды район, «Тишлелге» с

THE NATIONAL ARCHIVES COLLEGE PARK, MARYLAND

У совхозтун дирекциязы малчы
Н нын амыдырал-чуртталгазынга
И рымчалыг байдалдарны тургуза
II тайында кошкар сагын салып

Чамдык малчыннарны чир
чеми. одар ыжы үстүт
Чамдык малчыннарны келү
одар-белчири багай. суган б
оттулар ыжытан ырак чирге

— Инек семиртирине

Биче Шоол бажында 1500 :
кадарып турар Чалбаа аша
күш-хүнезини үзүлгөн турга

дыр — деп. Чалбаа биске чуг
ды. — Автолавка безин чор
боор чүве-дыр. Директор эш Са
тов сөс кырында алаар-ла тур

иктеп каан. Ындыг чerge шээр
канчап семирнир боор. Мана: о
сен дээр-дир. Мен бодум даж
нып, тараа хоорзунунче. изиг

Малчиннарын оа нөгөлзсн
де чөлүг. Шоолар дээрле хо
лан элзэн ыракта турар. Ма

А. КУЛАРОВ

0010 C. CONTINUED

Совет журналисттерниц Японияже чорупканы

МОСКВА. (СЭТА). Журналисттердин япон конгрессинин чалааны-
биле СССР-нин Журналисттер эвкелдинин төлөөлери Эвкелдин баш-
таар черинин секретары, СЭТА-нын чыгыш директору Д. П. Го-
рюнов баштадыр октябрь 15-те Японияже чоруккан.

КЫДАТ УЛУС РЕСПУБЛИКАДА

Чурттуң далайже эжиш

Кыдат Улус Республика делегей-чүс ажыг чурттары-биле болгаш оннары-биле Шанхай портун — республиканы далайже эң улуг чини дамчыттыр салгылаштыр турган.

лустун эрге-чагыргалынын чыгында Шаххайның портунга улут эркиншикчилер болгулаан. Чаз-чаа ал бажыңнары, бараан чыыр беизин шаттар ажылатар, киниз-

Мурнунда манаа судноларнын кул шынарыг чораз кижини амыдыралы чаартынган. Дугун чудуерини болгаш дужуре та кылдыр ажыл болгаш аяк муз-мун чудурукчулер шуут-ла рис тыптыр ирги бе деп ажыл-биле кылып турган. Ам ол ажыл

Португүз чүтлө даштыкы хевирин өспүрүлгөн өзөс, харын базз кижинин кылып турар ажылынын кышынары өспүрүлгөн. Чанкай-
турар. Оң суднолар доктаар чег-
ринге далайга чорур улуг судно-
көзү турар анарган. Элөөн каш
чеглерин боттандырган соонза

Бут кырынга көдүрлүп келген адыгны...

Бут кырынга көдүрлүп келген адыгны...

Семис-оол, Ондар Баччыр-оол
р 3 адыгын өлүргөн.
Совхозтун ийек каларчызы Түлүш
артык адыг айнаарыга кончуг

спубликага АГААР-БОЙДУСТУН байда

Республикага АГААР-БОЙДУСТУН байдалы

КИНОТЕАТРЛАРГА

КИНОТЕАТРАРГА

РЕСПУБЛИКАНЫ КИНОЭКРАНЫНГА

РЕСПУБЛИКАНЫР КИНОЭКРАННАРЫНГА

Деп кинону көрүңер.

Чатыг № 2450. Булгуда министерствозунун типографиясы

